

ज्ञातः पुत्रो ऽनुज्ञातश्च अतिज्ञातस्तथैव च ।

अपज्ञातश्च लोके ऽस्मिन् मन्त्रव्याः शास्त्रवेदिभिः ॥४४१॥

मातृतुल्यगुणो ज्ञातस्त्वनुज्ञातः पितुः समः ।

अतिज्ञातो ऽधिकस्तस्मादपज्ञातो ऽधमाधमः ॥४४२॥

उक्तं च । रामो हेममृगं न वेति । अपि च ।

५

अप्यात्मनो विनाशं गणयति न खलः परव्यसनदृष्टः ।

प्रायो मस्तकनाशे समरमुखे नटति कबन्धः ॥४४३॥

अहो साधिदमुच्यते ।

धर्मबुद्धिः कुबुद्धिश्च द्वावेतौ विदितौ मम ।

पुत्रेण व्यर्थपाण्डित्यात् पिता धूमेन घातितः ॥४४४॥ १०

दमनक आह । कथमेतत् । सो ऽब्रवीत् । अस्ति कस्मिंश्चिदधि कथा
ष्ठाने धर्मबुद्धिः पापबुद्धिश्च द्वे मित्रे प्रतिवसतः स्म । अथ कदाचित् ॥११॥
पापबुद्धिना चिन्तितं । अहं तावन्मूर्खो दारिद्र्योपहतश्च । तदेनं धर्म
बुद्धिमादाय देशान्तरं गत्वा । अस्याश्रयेणार्थोपार्जनं कृत्वा । एनमपि
वञ्चयित्वा सुखी भवामि । अन्यस्मिन्नहनि स धर्मबुद्धिं प्राह । भो १५
मित्र वार्द्धकाभावे किं त्वमात्मविचेष्टितं स्मरसि । देशान्तरमदृष्ट्वा कां
शिशुजनस्य वार्ता कथयिष्यसि । उक्तं च ।

देशान्तरेषु बहुविधभाषावेषादि येन न ज्ञातं ।

भ्रमता धरणीपीठे तस्य फलं जन्मनो व्यर्थं ॥४४५॥

तथा च । विद्यां वित्तं शिल्पं तावन्नाप्नोति मानवः सम्यक् ।

२०

यावद्भ्रमति न भूमौ देशादेशान्तरं दृष्टः ॥४४६॥

अथ तस्य तद्वचनमाकर्ण्य प्रदृष्टमनास्तेनैव सह गुरुजनाभ्यनुज्ञातः
श्रुते ऽहनि देशान्तरं प्रस्थितः । तत्र धर्मबुद्धिप्रभावेन भ्रमता पापबु
द्धिनापि प्रभूततरं वित्तमासादितं । ततश्च द्वावपि तौ प्रभूतोपार्जित
द्रव्यौ प्रदृष्टौ स्वगृहं प्रत्यौत्सुकेन निवृत्तौ । उक्तं च यतः ।

२५